

[\(https://magazine.thepostonline.nl/\)](https://magazine.thepostonline.nl/)Auteurs (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs>)/ Joost van Egmond (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/161>)

/ Klem tussen de EU en Rusland

Klem tussen de EU en Rusland

[Doe dit artikel cadeau \(5\) \(\)](#)

West-Europa heeft al moeite om Rusland eensgezind tegemoet te treden. In het oosten is het nog erger. Daar worden EU-bondgenoten verscheurd door de dreiging van een nieuwe oost-west-deling. En het is nog lang niet zo zeker waar de breuklijn precies gaat lopen.

<https://blendle.nl/#item/bnl-tpomagazine-20140819-67888>

De Europese Unie schiet zichzelf in de voet met de sancties tegen Rusland, vindt de Hongaarse premier Viktor Orban. Hij denkt dat de wind tegenwoordig uit het oosten waait. Enige probleem is dat Orban's land juist ferm is verankerd in het westen. Hongarije is al jaren lid van zowel de EU als de NAVO.

Orban is niet blij met de sancties waar de EU bij meerderheid toe heeft besloten, en hij kijkt bezorgd naar de Russische tegenmaatregelen. Hij heeft afspraken met Moskou voor investeringen van miljarden euro's in een Hongaarse kerncentrale, dat wil hij niet op het spel zetten. Voorlopig heeft Hongarije geen plannen om uit de EU te stappen, al is de relatie met Brussel al jaren moeizaam. Maar het is duidelijk dat Hongarije niet voorop loopt in de discussie over zwaardere sancties tegen Rusland.

Kandidaatlid

Zo zijn er meer. Servië onderhandelt nog over EU-lidmaatschap. Als kandidaatlid zou het logisch zijn dat het land alvast meedoet met sancties, maar daar wil het voorlopig niets van weten.

Servië is neutraal, verscheurd tussen loyaliteiten. De consensus is dat de EU de economische toekomst is, maar het land heeft politiek veel te danken aan de Russen.

Moskou is de enige grote bondgenoot in de strijd tegen de afscheiding van de Servische provincie Kosovo, die door de meeste EU-landen als onafhankelijk wordt erkend. Bovendien zijn ook hier de economische belangen groot. Servië is bijna bankroet, en de EU is in deze fase van toetreding niet scheutig met geld. Rusland biedt goedkope kredieten.

'Wat moeten wij nou winnen bij een handelsoorlog?'

Grootproducenten

En juist als de EU en Rusland in een handelsoorlog verwickeld raken, komen er meer kansen. De landbouwsector hoopt deels in het gat te kunnen springen dat ontstaat nu grootproducenten als Polen of Nederland nauwelijks meer de Russische markt op kunnen. De burens zijn jaloers. Naar verluidt hopen bedrijven uit Kroatië - EU-lid en dus deel van het sanctieblok - nog iets van hun handel te redden door via Servië naar Rusland te exporteren.

Nuchtere Serviërs steunen de neutrale koers. Velen herinneren zich de sancties die de EU hén oplegde in de jaren negentig. Daar werden alleen gewone burgers de dupe van, grommen ze. En bovendien: 'De regio Moskou alleen al is groter dan heel Servië', broemt Miloš, een nuchtere boer even buiten Belgrado. 'Wat moeten wij nou winnen bij een handelsoorlog?'

En dan zijn er de emoties. Heel wat mensen zien Putin als een held die opstaat tegen het westen. De muren van Belgrado staan vol met steunbetuigingen aan de Russische sterke man. Anderen vinden de president juist weer doodeng. 'Vladimir Putin is watching you', staat er naast een wat satanische sjabloon van de man. Een flink aantal van de straatkunstwerken is inmiddels versierd met een hakenkruisje op Putins voorhoofd.

Het blijft niet bij kladden. Tientallen Serviërs zijn inmiddels in Oekraïne om te vechten, zegt premier Aleksandar Vučić. Aan beide kanten. Groot zijn die aantallen niet, maar het onderstreept wel de spagaat waar Servië in zit.

(<http://www.denieuwepers.com/wp>)

content/uploads/2014/08/Egmond-Balkan-en-Rusland-1.jpg)

Ned. Balkan en Rusland is moeilijker, maar een keuze voor Brussel of Moskou is nog erger.

Vladimir Putin, you love him or you hate him. Foto: Joost van Egmond

Officieel vraagt niemand het land om te kiezen, maar de EU en ook de Verenigde Staten maken wel duidelijk dat Servië niet oneindig een sanctiebreker kan zijn. Als het conflict verder escaleert, wordt een keuze

onvermijdelijk.

Zo'n escalatie zou pijn doen in de hele regio. Eigenlijk is Roemenië, dat vanaf het begin een harde lijn tegenover Moskou koos, het enige land dat bereid is om die pijn te lijden. Landen als Bulgarije en Montenegro zien de toeristenindustrie, grotendeels afhankelijk van Russische badgasten, nu al instorten. Als dat aanhoudt dreigt ook een vastgoedcrisis. Montenegro verkocht de afgelopen jaren zo ongeveer het halve land aan Russen, de vorm van vakantiehuizen voor de Russische elite. Voorlopig doet het als aanstaand EU-lid mee met de sancties, maar het staat zeker niet te springen om méér. Niemand in het kleine land wil weten wat er gebeurt als Russen straks massaal een ander stuk Middellandse Zee gaan zoeken om in te investeren.

En dan is er nog het traditionele Russische machtswapen; energie. Hongaren weten hoe koud het voelt als midden in de winter de gaskranen van Rusland naar Oekraïne dicht gaan. Een in Moskou veelgehypte oplossing is South Stream, een gaspijplijn om Oekraïne heen door Bulgarije, Servië, Slovenië en Hongarije. Zo worden deze landen niet getroffen als Rusland Oekraïne straft met gasrantsoenering, maar blijven ze wel sterk afhankelijk van de energie uit Rusland.

Hongaren weten hoe koud het voelt als midden in de winter de gaskranen van Rusland naar Oekraïne dicht gaan

Deelnemende landen zijn er desondanks happig op, maar Brussel niet. Bulgarije is al geprest zijn deel van het project stil te leggen omdat het de regels van de Europese vrije markt zou breken. Maar het is duidelijk dat energie weer eens als politiek wapen wordt gebruikt.

Politiek project

'Voor Rusland was South Stream altijd al een politiek project', zegt Bodo Weber, analist van de denktank Democratisation Policy Council. 'Nu, met de Oekraïne-crisis, is het voor de EU ook duidelijk politieker geworden. Dat is positief.'

Maar nu de voorbereidingen voor het winterstoken zijn begonnen kijken huishoudens op de Balkan vooral naar hun portemonnee. Nog verdere stijging van de energiekosten is het laatste dat zij kunnen gebruiken. Het maakt dat regeringen wel twee keer nadenken voor ze Rusland al te hard tegen het hoofd stoten.

Neem een abonnement op Joost van Egmonds artikelen in TPO Magazine (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/161>). Context bij ontwikkelingen op de Balkan, en een groeiend archief.

Beeld:

Enthousiasste Serviërs demonstreren voor Vladimir Putin, maart 2014. Foto: Joost van Egmond

19-08-2014 10:32

Joost van Egmond

Zuidoost-Europa

Abonneren (<https://magazine.thepostonline.nl/abonneren/aKah>)

Joost van Egmond (1975) schrijft over de rafelige rand van Europa. De regio waarvan niemand weet wat-ie ermee aan moet, nog het minst de bewoners zelf. Op dit kanaal schrijft hij vooral over de onderstroom van het nieuws. Voor wie wel wat van deze buurt weet, maar meer context wil.

Volg Joost van Egmond op T (<http://twitter.com/jvegorg>) witter (<https://twitter.com/jvegorg>) en Blendle (<https://blendle.nl/#user/jveg>)!

Alle artikelen van Joost van Egmond → (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/161>)

Meer artikelen van Joost van Egmond

**Thuis bij
de dictator
van
Albanië**

(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/8936/Thuis-bij-de-dictator-van-Albanie>)
(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/8936/Thuis-bij-de-dictator-van-Albanie>)

De intacte villa van Albanië's ex-dictator Hoxha zegt veel over de Albanese omgang met zijn traumatische verleden.

→ (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/8936/Thuis-bij-de-dictator-van-Albanie>)

Voetbal en Oorlog

(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9159/Voetbal-en-Oorlog>)
(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9159/Voetbal-en-Oorlog>)

Wat leert het WK ons over de verdeeldheid in voormalig Joegoslavië?

→ (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9159/Voetbal-en-Oorlog>)

Oorlog in je hoofd

(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9007/Oorlog-in-je-hoofd>)

(<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9007/Oorlog-in-je-hoofd>)

Tien jaar na het einde van de oorlogen in voormalig Joegoslavië woedt de strijd in Servië nog in honderdduizenden hoofden....

→ (<https://magazine.thepostonline.nl/auteurs/Joost-van-Egmond/9007/Oorlog-in-je-hoofd>)

0 Reacties

TPO magazine

 Inloggen ▾

Sorteren op beste ▾

Delen Favoriet ★

Start de discussie...

Reageer als eerste.

 Abonneren

 Voeg Disqus toe aan uw site